

- 4) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τα Νέα Κεϋνσιανά οικονομικά είναι λανθασμένη;
 Α) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση στην ανάλυσή της.
 Β) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή προδίδει ότι τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις έχουν ορθολογικές προσδοκίες.
 Γ) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι οι τιμές και οι μισθοί μεταβάλλονται ακαριαία.
 Δ) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι παρατηρούνται ανεργία και σοροί από ατέλειες-αποτυχίες.
- 5) Οι βασικές ιδέες του Schumpeterian παραδείγματος είναι τρεις:
 Α) Η μακροχρόνια μεγέθυνση εξαρτάται από τις καινοτομίες.
 Β) Οι νέες καινοτομίες τείνουν να ενεργοποιούν προηγούμενες καινοτομίες, τεχνολογίες και δεξιότητες.
 Γ) Οι καινοτομίες μπορούν να προέλθουν από επενδύσεις.
 Δ) Σωστά όλα τα παραπάνω.
 Ε) Σωστά το α και το γ.
 ΣΤ) Σωστά το β και γ.
- 6) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;
 Α) Ο Veblen θεωρεί τη διαδικασία της μεγέθυνσης και της ανάπτυξης διαδικασία πολιτισμικής μεγέθυνσης.
 Β) Σύμφωνα με τον Hayek (1935) οι σχετικές τιμές αλλάζουν λόγω της τεχνολογίας, της προτίμησης του χρόνου αλλά και λόγω της νομισματικής πολιτικής.
 Γ) Ο Schumpeter ανέδειξε το ρόλο του επιχειρηματία, αντιλαμβανόμενος την οικονομική ανάπτυξη ως μια δυναμική διαδικασία.
 Δ) Το Παράδειγμα του Walras δέχεται τις σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ των οικονομικά δρώντων και θεωρεί ότι ο μηχανισμός των τιμών ενσωματώνει τη διαθέσιμη πληροφορία.
- 7) Οι οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι αιτία που οδήγησε στην περίοδο της Μεγάλης Ομαλοποίησης αποτελεί:
 Α) διαρθρωτικές αλλαγές στην παγκόσμια οικονομία.
 Β) καλή τύχη, καθώς σε αντίθεση με προηγούμενες περιόδους που υπήρχαν μεγάλοι πόλεμοι με επιπτώσεις.
 Γ) καλή οικονομική πολιτική και ειδικότερα αποτελεσματική εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής από τις Κεντρικές Τράπεζες.
 Δ) Όλα τα παραπάνω.
 Ε) Κανένα από τα παραπάνω.
- 8) Σύμφωνα με την «Καμπύλη Παραγωγικότητας J», γιατί η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών μπορεί αρχικά να οδηγήσει σε μείωση της μετρούμενης παραγωγικότητας;
 Α) Λόγω της περιόδου προσαρμογής, της καμπύλης μάθησης και των επενδύσεων σε άυλα περιουσιακά στοιχεία.
 Β) Επειδή οι νέες τεχνολογίες είναι πάντα λιγότερο αποδοτικές από τις παλαιότερες.
 Γ) Λόγω της άμεσης αύξησης των μισθών σε όλους τους κλάδους της οικονομίας.
 Δ) Επειδή οι καταναλωτές σταματούν να αγοράζουν προϊόντα κατά τη διάρκεια της μετάβασης.
- 9) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη; Τα Νέα Κλασικά (New Classical) Οικονομικά:
 Α) Βασίζονται στο πλαίσιο της Νεοκλασικής προσέγγισης και των ορθολογικών προσδοκιών.
 Β) Η υπόθεση των ορθολογικών προσδοκιών είναι η βασική αρχή για την ισορροπία.
 Γ) Οι προσδοκίες εντός της Νεοκλασικής θεώρησης διαμορφώνονται ως ασυνεπείς συμπεριφορά του παρελθόντος.
 Δ) Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι ο καθορισμός της ανάλυσης της γενικής ισορροπίας και ιδιαίτερα ο καθορισμός των τιμών.
- 10) Στα Μοντέλα Επικαλυπτόμενων Γενεών η επιλογή μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης δεν εξαρτάται από:
 Α) Το κίνητρο του ατόμου για ακολουθιστική της κατανάλωσης και τη διάρκεια της ζωής του στην οποία έρχεται αντιμέτωπο με διαφορετικά επίπεδα εισοδήματος.
 Β) Το ρυθμό προεξόφλησης του χρήματος, καθώς το άτομο έχει να επιλέξει μεταξύ τρεχουσών και μελλοντικών αξιών.
 Γ) Την ύπαρξη της αβεβαιότητας που δίνει κίνητρο στο άτομο για αποταμίευση.
 Δ) Δεν ισχύει κανένα από τα παραπάνω.

Β Μέρος (5 μονάδες)

Απαντήστε σε μια από τις δύο ερωτήσεις.

Θέμα 1: α) Αναλύστε τη συμβολή του Veblen (1899) και του Alchian (1950) στη μελέτη των οικονομικών αποτελεσμάτων. Πώς η προσέγγισή τους διαφοροποιείται από το κυρίαρχο νεοκλασικό υπόδειγμα της πλήρους ορθολογικότητας και ποια είναι τα σημεία σύγκλισης μεταξύ των δύο στοχαστών. β) Πώς η θεώρησή τους για τις «συνήθειες» (Veblen) και την «προσαρμοστική συμπεριφορά» (Alchian) βοηθά στην κατανόηση της εμμονής καταναλωτικών παρορμήσεων προτύπων σε μια σύγχρονη οικονομία; γ) Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των θεσμών, θεωρείτε ότι οι θεωρίες αυτές παραμένουν επίκαιρες για την ερμηνεία της υστέρησης της παραγωγικότητας σε χώρες με υψηλή αβεβαιότητα;

Θέμα 2: α) Περιγράψτε τη θεώρηση catching up του Gershenkron (1962). β) Συγκρίνετε τη θεώρηση του Gershenkron με τα «Στάδια Οικονομικής Ανάπτυξης» του Rostow (1959). γ) Με βάση το «Παράδοξο του Lucas», γιατί ορισμένες «υπαναπτυγμένες» χώρες αποτυγχάνουν να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματα που περιγράφει ο Gershenkron για να επιτύχουν ταχεία σύγκλιση;

- 4) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σε σχέση με τη θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων είναι λανθασμένη;
- Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση ώστε να εξαλειφθούν οι ανεπιθύμητες καινοτομίες θεωρίες.
 - Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει μεγιστοποίηση της προσδοκώμενης χρησιμότητας του ατόμου.
 - Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει αποτυχίες στις αγορές και η οικονομία καθοδηγείται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
 - Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει ότι δεν υπάρχουν αποτυχίες της αγοράς και η οικονομία καθοδηγείται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
- 5) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη αναφορικά με τα Δυναμικά Μοντέλα Γενικής Ισορροπίας;
- Βασική υπόθεση αποτελεί το ότι ο κάθε οικονομικά δρών κάνει τις επιλογές του με άριστο τρόπο.
 - Ο όρος «δυναμικά» αναφέρεται στη δυνατότητά τους να περιλαμβάνουν τυχαία σοκ που επιδρούν στην οικονομία, όπως είναι μια τεχνολογική αλλαγή.
 - Βασική υπόθεση αποτελεί το ότι ο κάθε οικονομικά δρών έχει επαρκή πληροφόρηση για τις τιμές και για τις αντίστοιχες επιλογές των υπόλοιπων δρώντων στην οικονομία για το παρόν αλλά και για το μέλλον.
 - Το γεγονός ότι βασίζονται σε μακροοικονομικά θεμέλια τους δίνει τη δυνατότητα να ενσωματώσουν στην ανάλυσή τους τις προτιμήσεις των οικονομικά δρώντων.
- 6) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;
- Το κίνητρο του ατόμου για ομαλοποίηση της κατανάλωσης και αποταμίευσης δεν εξαρτάται από: με διαφορετικά επίπεδα εισοδήματος.
 - Το ρυθμό προεξόφλησης του χρήματος, καθώς το άτομο έχει να επιλέξει μεταξύ τρεχουσών και μελλοντικών αξιών.
 - Την ύπαρξη της αβεβαιότητας που δίνει κίνητρο στο άτομο για αποταμίευση.
 - Δεν ισχύει κανένα από τα παραπάνω.
- 7) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη σύμφωνα με τη Γενική Θεωρία του Keynes;
- Βραχυχρόνια αλλά και μακροπρόθεσμα τα οικονομικά δρώντα άτομα μέσα από ένα εύρος πιθανοτήτων διαμορφώνουν τις προσδοκίες τους.
 - Οι διακυμάνσεις των προσδοκιών, οι οποίες προκύπτουν από την ύπαρξη ενός αβέβαιου κόσμου επηρεάζουν το οικονομικό αποτέλεσμα μέσω της συνολικής ζήτησης και των προτιμήσεων για ρευστότητα.
 - Οι ανισορροπίες της οικονομίας προέρχονται από τις προσδοκίες οι οποίες επιδρούν στον καθορισμό της συνολικής ζήτησης και της προτίμησης της κοινωνίας να διακρατά ρευστά διαθέσιμα ως μέσο έναντι της αβεβαιότητας.
 - Ο Keynes προσπάθησε να αναλύσει την οικονομία από την πλευρά της ζήτησης, οι διακυμάνσεις της οποίας δημιουργούν τις οικονομικές κρίσεις.
- 8) Σύμφωνα με την «Καμπύλη Παραγωγικότητας J», γιατί η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών μπορεί αρχικά να οδηγήσει σε μείωση της μετρούμενης παραγωγικότητας;
- Λόγω της περιόδου προσαρμογής, της καμπύλης μάθησης και των επενδύσεων σε άυλα περιουσιακά στοιχεία.
 - Επειδή οι νέες τεχνολογίες είναι πάντα λιγότερο αποδοτικές από τις παλαιότερες.
 - Λόγω της άμεσης αύξησης των μισθών σε όλους τους κλάδους της οικονομίας.
 - Επειδή οι καταναλωτές σταματούν να αγοράζουν προϊόντα κατά τη διάρκεια της μετάβασης.
- 9) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη; Τα Νέα Κλασικά (New Classical) Οικονομικά:
- Βασίζονται στο πλαίσιο της Νεοκλασικής προσέγγισης και των ορθολογικών προσδοκιών.
 - Η υπόθεση των ορθολογικών προσδοκιών είναι η βασική αρχή για την ισορροπία.
 - Οι προσδοκίες εντός της Νεοκλασικής θεώρησης διαμορφώνονται ως ασυνεπείς συμπεριφορά του παρελθόντος.
 - Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι ο καθορισμός της ανάλυσης της γενικής ισορροπίας και ιδιαίτερα ο καθορισμός των τιμών.
- 10) Στα Μοντέλα Επικαλυπτόμενων Γενεών η επιλογή μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης δεν εξαρτάται από:
- Το κίνητρο του ατόμου για ακολουθιστική της κατανάλωσης και τη διάρκεια της ζωής του στην οποία έρχεται αντιμέτωπο με διαφορετικά επίπεδα εισοδήματος.
 - Το ρυθμό προεξόφλησης του χρήματος, καθώς το άτομο έχει να επιλέξει μεταξύ τρεχουσών και μελλοντικών αξιών.
 - Την ύπαρξη της αβεβαιότητας που δίνει κίνητρο στο άτομο για αποταμίευση.
 - Δεν ισχύει κανένα από τα παραπάνω.

Β Μέρος (5 μονάδες)

Απαντήστε σε μια από τις δύο ερωτήσεις.

- Αναλύστε τον αντίκτυπο της τεχνολογικής αλλαγής και του διαρθρωτικού μετασχηματισμού στην οικονομική ανάπτυξη. Πώς μπορούν οι πολιτικές καινοτομίες και οι βιομηχανικές πολιτικές να στηρίξουν αυτές τις διαδικασίες;
- Ποια η άποψή σας περί ισόρροπης (Nurkse 1953) και μη ισόρροπης ανάπτυξης (Hirschman 1958); Θα διαφοροποιούσατε την απάντησή σας σε περίοδο οικονομικής ύφεσης σε σχέση με μια περίοδο ισχυρής οικονομικής ευημερίας;

Εξέταση Εα' ύλης της Υλης

Χρόνος εξέτασης: 3 ώρες (180 λεπτά). Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής. Τα θέματα βαθμολογούνται ισομερώς.

Υποχρεωτικά Θέματα (5 μονάδες)

α) Με ποιους τρόπους η καινοτομία και η εκπαίδευση συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας σε μια σύγχρονη οικονομία; β) Ποιοι είναι οι βασικοί παράγοντες που οδηγούν σε συνέργειες και τεχνολογικό κεφάλαιο; γ) Ποιοι είναι οι βασικοί AK, Pro Romer, von Lucas και το Solow υπόδειγμα και με ποια βασικά χαρακτηριστικά προσεγγίζουν την οικονομική ανάπτυξη; δ) Από τα παραπάνω υποδείγματα, ποιο θεωρείτε ότι και εξηγεί καλύτερα την γρήγορη και την ανομοιόμορφη ανάπτυξη μεταξύ χωρών, ποιο έχει χαρακτηριστεί από πρόσφατα τεχνολογικά πρόοδο και ποιο συνδυάζει αποτελεσματικά την γνώση και την καινοτομία; Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

Θέμα Επιλογής 1 (5 μονάδες)

α) Ποια είναι η διαφορά μεταξύ οικονομικής μεγέθυνσης και οικονομικής ανάπτυξης και γιατί είναι σημαντικό να γίνεται αυτή η διάκριση στο πλαίσιο της οικονομικής πολιτικής; β) Ποια την ευρύτερη κατανόηση της ανθρώπινης προσωπικότητας και των αναγκών, γιατί η μέτρηση της ευημερίας εξακολουθεί να περιορίζεται στο ΑΕΠ; Πώς συνδέεται αυτό με το Παράδοξο του Easterlin; γ) Ποιος είναι ο ρόλος της ανθρώπινης δράσης, των κινήτρων και των ατομικών σκοπών στη διαμόρφωση της ευημερίας; Πώς σχετίζεται αυτή η μικροοικονομική διάσταση με τη μακροοικονομική αποτίμηση της ανάπτυξης;

Θέμα Επιλογής 2 (5 μονάδες)

α) Τι είναι το παράδοξο του Lucas (Lucas Paradox) και ποιες θεωρητικές ή εμπειρικές εξηγήσεις έχουν προταθεί για αυτό; β) Από τα πέντε στάδια του Μοντέλου Ανάπτυξης και Επενδύσεων του Dunning (1981, 1986), ποιο θεωρείτε ότι σχετίζεται περισσότερο με το παράδοξο του Lucas, και με ποιον τρόπο; γ) Πώς συνδέεται το αντικείμενο στάδιο με τη Θεωρία του Δακτυλίου του Kenen (1979); Ποιες κοινές υποθέσεις ή ερμηνευτικές προσεγγίσεις εντοπίζετε; δ) Πώς αιτιολογεί ο ίδιος ο Lucas την αντίφαση που παρατηρείται στο συγκεκριμένο στάδιο, και ποιος είναι ο ρόλος του ανθρώπινου κεφαλαίου και της θεσμικής επάρκειας στη διατήρηση αυτής της αντίφασης;

Θέματα 2ης Προόδου

A Μέρος (5 μονάδες)

Σημειώστε στην κόλλα των απαντήσεων τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα της απάντησης που επιλέγετε.

- 1) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;
- A) Ο Veblen θεωρεί τη διαδικασία της μεγέθυνσης και της ανάπτυξης «διαδικασία πολιτισμικής μεγέθυνσης».
 - B) Σύμφωνα με τον Hayek (1935) οι σχετικές τιμές αλλάζουν λόγω της τεχνολογίας, της προτίμησης του χρόνου αλλά και λόγω της νομισματικής πολιτικής.
 - Γ) Ο Schumpeter ανέδειξε το ρόλο του επιχειρηματία, αντιλαμβανόμενος την οικονομική ανάπτυξη ως μια δυναμική διαδικασία.
 - Δ) Το Παράδειγμα του Walras δέχεται τις σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ των οικονομικά δρώντων και θεωρεί ότι ο μηχανισμός των τιμών ενσωματώνει τη διαθέσιμη πληροφορία.
- 2) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;
- A) Το ποσοστό αποταμίευσης δίνεται εξωγενώς στο υπόδειγμα του Solow.
 - B) Κατά τον Romer το ανθρώπινο κεφάλαιο μπορεί να έχει και άλλη μια επίδραση εντελώς ξεχωριστή από εκείνη της ενδογενούς μεγέθυνσης: μπορούμε να έχουμε και εξωτερικότητες στο ανθρώπινο κεφάλαιο.
 - Γ) Στο υπόδειγμα των Ramsey-Cass-Koopmans, ο χρονικός ορίζοντας είναι άπειρος και η μεγιστοποίηση της χρησιμότητας γίνεται για όλη την (άπειρη) ζωή του νοικοκυριού.
- 3) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τα Νέα Κευνσιανά οικονομικά είναι λανθασμένη;
- A) Η Νέα Κευνσιανή Σχολή χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση στην ανάλυσή της.
 - B) Η Νέα Κευνσιανή Σχολή προδίδει ότι τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις έχουν ορθολογικές προσδοκίες.
 - Γ) Η Νέα Κευνσιανή Σχολή υποθέτει ότι οι τιμές και οι μισθοί μεταβάλλονται ελεύθερα.
 - Δ) Η Νέα Κευνσιανή Σχολή υποθέτει ότι παρατηρούνται ατελείς αγορές και σειρά από ατέλειες-αποτυχίες.

B Μέρος (5 μονάδες)

Απαντήστε σε μια από τις δύο ερωτήσεις.

- 1) Αναλύστε τον αντίκτυπο της τεχνολογικής αλλαγής και του διαρθρωτικού μετασχηματισμού στην οικονομική ανάπτυξη. Πώς μπορούν οι πολιτικές καινοτομίες και οι βιομηχανικές πολιτικές να στηρίξουν αυτές τις διαδικασίες;
- 2) Ποια η άποψή σας περί ισόρροπης (Nurkse 1953) και μη ισόρροπης ανάπτυξης (Hirschman 1958); Θα διαφοροποιούσατε την απάντησή σας σε περίοδο οικονομικής ύφεσης σε σχέση με μια περίοδο ισχυρής οικονομικής ευημερίας;

- 4) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τα Νέα Κεϋνσιανά οικονομικά είναι λανθασμένη;
- Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση στην ανάλυσή της.
 - Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή προδίδει ότι τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις έχουν ορθολογικές προσδοκίες.
 - Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι οι τιμές και οι μισθοί μεταβάλλονται ακαριαία.
 - Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι παρατηρούνται ανεργία και σοροί από ατέλειες-αποτυχίες.
- 5) Οι βασικές ιδέες του Schumpeterian παραδείγματος είναι τρεις:
- Η μακροχρόνια μεγέθυνση εξαρτάται από τις καινοτομίες.
 - Οι νέες καινοτομίες τείνουν να ενεργοποιούν προηγούμενες καινοτομίες, τεχνολογίες και δεξιότητες.
 - Οι καινοτομίες μπορούν να προέλθουν από επενδύσεις.
 - Σωστά όλα τα παραπάνω.
 - Σωστά το α και το γ.
 - Σωστά το β και γ.
- 6) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;
- Ο Veblen θεωρεί τη διαδικασία της μεγέθυνσης και της ανάπτυξης διαδικασία πολιτισμικής μεγέθυνσης.
 - Σύμφωνα με τον Hayek (1935) οι σχετικές τιμές αλλάζουν λόγω της τεχνολογίας, της προτίμησης του χρόνου αλλά και λόγω της νομισματικής πολιτικής.
 - Ο Schumpeter ανέδειξε το ρόλο του επιχειρηματία, αντιλαμβανόμενος την οικονομική ανάπτυξη ως μια δυναμική διαδικασία.
 - Το Παράδειγμα του Walras δέχεται τις σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ των οικονομικά δρώντων και θεωρεί ότι ο μηχανισμός των τιμών ενσωματώνει τη διαθέσιμη πληροφορία.
- 7) Οι οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι αιτία που οδήγησε στην περίοδο της Μεγάλης Ομολοποίησης αποτελεί:
- διαρθρωτικές αλλαγές στην παγκόσμια οικονομία.
 - καλή τύχη, καθώς σε αντίθεση με προηγούμενες περιόδους που υπήρχαν μεγάλοι πόλεμοι με επιπτώσεις.
 - καλή οικονομική πολιτική και ειδικότερα αποτελεσματική εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής από τις Κεντρικές Τράπεζες.
 - Όλα τα παραπάνω.
 - Κανένα από τα παραπάνω.
- 8) Σύμφωνα με την «Καμπύλη Παραγωγικότητας J», γιατί η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών μπορεί αρχικά να οδηγήσει σε μείωση της μετρούμενης παραγωγικότητας;
- Λόγω της περιόδου προσαρμογής, της καμπύλης μάθησης και των επενδύσεων σε άυλα περιουσιακά στοιχεία.
 - Επειδή οι νέες τεχνολογίες είναι πάντα λιγότερο αποδοτικές από τις παλαιότερες.
 - Λόγω της άμεσης αύξησης των μισθών σε όλους τους κλάδους της οικονομίας.
 - Επειδή οι καταναλωτές σταματούν να αγοράζουν προϊόντα κατά τη διάρκεια της μετάβασης.
- 9) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τη θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων είναι λανθασμένη;
- Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση ώστε να εξαλειφθούν οι ανεπιθύμητες καινοτομίες θεωρίες.
 - Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει μεγιστοποίηση της προσδοκώμενης χρησιμότητας του ατόμου.
 - Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει αποτυχίες στις αγορές και η οικονομία καθοδηγείται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
 - Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει ότι δεν υπάρχουν αποτυχίες της αγοράς και η οικονομία καθοδηγείται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
- 10) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη σύμφωνα με τη Γενική Θεωρία του Keynes;
- Βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα τα οικονομικά δρώντα άτομα μέσα από ένα εύρος πιθανοτήτων διαμορφώνουν τις προσδοκίες τους.
 - Οι διακυμάνσεις των προσδοκιών, οι οποίες προκύπτουν από την ύπαρξη ενός αβέβαιου κόσμου επηρεάζουν το οικονομικό αποτέλεσμα μέσω της συνολικής ζήτησης και των προτιμήσεων για ρευστότητα.
 - Οι ανισορροπίες της οικονομίας προέρχονται από τις προσδοκίες οι οποίες επιδρούν στον καθορισμό της συνολικής ζήτησης και της προτίμησης της κοινωνίας να διακρατά ρευστά διαθέσιμα ως μέσο έναντι της αβεβαιότητας.
 - Ο Keynes προσπάθησε να αναλύσει την οικονομία από την πλευρά της ζήτησης, οι διακυμάνσεις της οποίας δημιουργούν τις οικονομικές κρίσεις.

Β Μέρος (5 μονάδες)

Απαντήστε σε μια από τις δύο ερωτήσεις.

- Αναλύστε τον αντίκτυπο της τεχνολογικής αλλαγής και του διαρθρωτικού μετασχηματισμού στην οικονομική ανάπτυξη. Πώς μπορούν οι πολιτικές καινοτομίες και οι βιομηχανικές πολιτικές να στηρίξουν αυτές τις διαδικασίες;
- Ποια η άποψή σας περί ισόρροπης (Nurkse 1953) και μη ισόρροπης ανάπτυξης (Hirschman 1958); Θα διαφοροποιούσατε την απάντησή σας σε περίοδο οικονομικής ύφεσης σε σχέση με μια περίοδο ισχυρής οικονομικής ευημερίας;

Καλή επιτυχία!

Θέματα 2^{ης} Προόδου

A Μέρος (5 μονάδες)

Σημειώστε στην κόλλα των απαντήσεων τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα της απάντησης που επιλέγετε.

1) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;

A) Ο Veblen θεωρεί τη διαδικασία της μεγέθυνσης και της ανάπτυξης «διαδικασία πολιτισμικής μεγέθυνσης».

B) Σύμφωνα με τον Hayek (1935) οι σχετικές τιμές αλλάζουν λόγω της τεχνολογίας, της προτίμησης του χρόνου αλλά και λόγω της νομισματικής πολιτικής.

Γ) Ο Schumpeter ανέδειξε το ρόλο του επιχειρηματία, αντιλαμβανόμενος την οικονομική ανάπτυξη ως μια δυναμική διαδικασία.

Δ) Το Παράδειγμα του Walras δέχεται τις σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ των οικονομικά δρώντων και θεωρεί ότι ο μηχανισμός των τιμών ενσωματώνει τη διαθέσιμη πληροφορία.

2) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;

A) Το ποσοστό αποταμίευσης δίνεται εξωγενώς στο υπόδειγμα του Solow.

B) Κατά τον Romer το ανθρώπινο κεφάλαιο μπορεί να έχει και άλλη μια επίδραση εντελώς ξεχωριστή από εκείνη της ενδογενούς μεγέθυνσης: μπορούμε να έχουμε και εξωτερικότητες στο ανθρώπινο κεφάλαιο.

Γ) Στο υπόδειγμα των Ramsey-Cass-Koortmans, ο χρονικός ορίζοντας είναι άπειρος και η μεγιστοποίηση της χρησιμότητας γίνεται για όλη την (άπειρη) ζωή του νοικοκυριού.

Δ) Το αποσοστό αποταμίευσης δίνεται εξωγενώς στο υπόδειγμα του Solow.

3) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τα Νέα Κεϋνσιανά οικονομικά είναι λανθασμένη;

A) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση στην ανάλυσή της.

B) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή προδίδει ότι τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις έχουν ορθολογικές προσδοκίες.

Γ) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι οι τιμές και οι μισθοί μεταβάλλονται ελεύθερα.

Δ) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι παρατηρούνται ανεργία και σοροί από ατέλειες-αποτυχίες.

Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης και της Μεγέθυνσης
Εξεταστική Εαρινού Εξαμήνου 2023-2024
16 Ιουλίου 2024

Διάρκεια Εξέτασης: 18:00-19:30

Στη σημερινή εξέταση έχετε την επιλογή να εξεταστείτε είτε σε θέματα ανάπτυξης εφ' όλης της ύλης, είτε σε θέματα 2ης Προόδου που αφορούν στο δεύτερο μισό της ύλης του μαθήματος. Συστήνεται η συμμετοχή στα θέματα Β Προόδου να γίνει από όσους εξετάστηκαν και στην Α Πρόοδο του μαθήματος, καθώς ο τελικός βαθμός θα προκύψει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος στις δύο προόδους (40% επί τη βαθμολογία της Α Προόδου + 60% επί τη βαθμολογία της Β Προόδου).

Εξέταση Εφ' όλης της Ύλης

Το πρώτο θέμα είναι υποχρεωτικό. Επιλέξτε ένα από τα δύο θέματα επιλογής. Τα θέματα βαθμολογούνται ισομερώς.

Υποχρεωτικό Θέμα (5 μονάδες)

Ποιοι είναι οι βασικοί παράγοντες που συμβάλλουν στην οικονομική μεγέθυνση στα ενδογενή υποδείγματα μεγέθυνσης (AK, μοντέλα Romer, Lucas, Σολμπεριανά υποδείγματα); Ποιοι από αυτά τα ενδογενή υποδείγματα θεωρείτε ότι ανταποκρίνονται καλύτερα σε μία νέα εποχή που χαρακτηρίζεται από αυξανόμενη ανάγκη για τεχνολογική πρόοδο;

Θέμα Επιλογής 1 (5 μονάδες)

Αναφερθείτε στη σημασία του ζητήματος της ταυτόχρονης εξέλιξης του θεσμικού και του πολιτισμικού υποβάθρου για την ανάπτυξη και τη μεγέθυνση των οικονομιών.

Θέμα Επιλογής 2 (5 μονάδες)

Ποιο στάδιο από τα πέντε που περιγράφει ο Dunning (1981, 1986) στο Μοντέλο Ανάπτυξης – Επενδύσεων θεωρείτε ότι σχετίζεται με παράδοχο του Lucas και με τη θεωρία του Δακτύλιου (Kremer M. 1993) και γιατί; Πώς αιτιολογεί ο Lucas αυτό που συμβαίνει σε αυτό το στάδιο.

Θέματα 2ης Προόδου

A Μέρος (5 μονάδες)

Σημειώστε στην κόλλα των απαντήσεων τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα της απάντησης που επιλέγετε.

- 1) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή;
 - A) Στο υπόδειγμα AK δεν υπάρχει σύγκλιση. Δύο χώρες που έχουν τις ίδιες παραμέτρους (A, s, δ) θα εξακολουθήσουν να μεγαλώνουν με τον ίδιο ρυθμό.
 - B) Στο υπόδειγμα AK και μεταβολών του αόξει παραγωγικό η ρυθμός μεγέθυνσης για να τον επαναφέρει στο επίπεδο ισορροπίας.
 - Γ) Στο υπόδειγμα του Solow μία μεταβολή του s μεταβάλλει άμεσα και στιγμιαία το ρυθμό μεγέθυνσης.
 - Δ) Η προσέγγιση του Domar – σε αντίθεση με τον Harrod – ασχολείται βασικά με την ανάπτυξη των συνθηκών δυνατής σταθερότητας, παρά με τη δημιουργία μιας θεωρίας της μεγέθυνσης.
 - E) Σωστά τα α και γ.
- 2) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;
 - A) Το ποσοστό αποταμίευσης δίνεται εξωγενώς στο υπόδειγμα του Solow.
 - B) Κατά τον Romer το ανθρώπινο κεφάλαιο μπορεί να έχει και άλλη μια επίδραση εντελώς ξεχωριστή από εκείνη της ενδογενούς μεγέθυνσης: μπορούμε να έχουμε και εξωτερικότητες στο ανθρώπινο κεφάλαιο.
 - Γ) Στο υπόδειγμα των Ramsey-Cass-Koopmans, ο χρονικός ορίζοντας είναι άπειρος και η μεγιστοποίηση της χρησιμότητας γίνεται για όλη την (άπειρη) ζωή του νοικοκυριού.
 - Δ) Σωστά όλα τα παραπάνω.
- 3) Στο μοντέλο Solow-Swan ισχύει ότι:
 - A) Είναι ένα δυναμικό οικονομικό μοντέλο γενικής ισορροπίας που επιχειρεί να εξηγήσει τη μακροπρόθεσμη οικονομική μεγέθυνση εστιάζοντας στην παραγωγικότητα, στη συσσώρευση κεφαλαίου, στην αύξηση του πληθυσμού και στην τεχνολογική αλλαγή.
 - B) Τα νοικοκυριά αποταμιεύουν ένα μέρος του διαθέσιμου εισοδήματός τους, το οποίο είναι εξωγενώς προσδιορισμένο. Το ποσοστό της καθαρής της Keynes (δηλαδή, του ποσοστού αποταμίευσης) είναι εξωγενές και, παραδείγματος χάρι από τις ανακοινώσεις ενός υπουργού με μέλτες οικονομολόγων ιδιωτικής του.
 - Γ) Η υπόθεση ότι τα νοικοκυριά διαμορφώνουν την ίδια συμπεριφορά και το γεγονός ότι οι αποταμιεύσεις δεν υφίστανται ενδογενώς στο μοντέλο αποτελούν αδυναμίες του.
 - Δ) Σωστά όλα τα παραπάνω.
- 4) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τα Νέα Κεϋνσιανά οικονομικά είναι λανθασμένη;
 - A) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση στην ανάλυσή της.
 - B) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή προδίδει ότι τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις έχουν ορθολογικές προσδοκίες.
 - Γ) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι οι τιμές και οι μισθοί μεταβάλλονται ελεύθερα.
 - Δ) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι παρατηρούνται ανεργία και σεζρόι από ατέλειες-αποτυχίες.

- 5) Οι βασικές ιδέες του Schumpeterian παραδείγματος είναι τρεις:
- A) Η μακροχρόνια μεγέθυνση εξαρτάται από τις καινοτομίες.
 - B) Οι νέες καινοτομίες τείνουν να ενεργοποιούν προηγούμενες καινοτομίες, τεχνολογίες και δεξιότητες.
 - Γ) Οι καινοτομίες μπορούν να προέλθουν από επενδύσεις.
 - Δ) Σωστά όλα τα παραπάνω.
 - Ε) Σωστά τα α και το γ.
 - ΣΤ) Σωστά το β και γ.
- 6) Η εξελικτική θεωρία χρησιμοποιεί μια αναλυτική διάκριση μεταξύ:
- A) Των επιδράσεων των ρουτινών, σύμφωνα με τις οποίες η γνώση και οι επιχειρήσεις εγκαθίστανται στις ρουτίνες της, που προσδιορίζουν την συμπεριφορά της.
 - B) Των επιδράσεων του πλήθους καθώς μέσω της έρευνας οι επιχειρήσεις προσαρμόζονται στις ρουτίνες τους στις νέες συνθήκες, ενώ στην κατεύθυνση αυτή παίζουν ρόλο οι εξωτερικές επιδράσεις και οι πατερναλιστικές εμπειρίες.
 - Γ) Των επιδράσεων της κληρονομιάς, σύμφωνα με τις οποίες οι αποτελεσματικές επιχειρήσεις τείνουν να επεκτείνουν τις αντιγραφαστικές ικανότητές τους.
 - Δ) Σωστά όλα τα παραπάνω.
 - Ε) Σωστά το α και το γ.
- 7) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σε σχέση με τη Θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων είναι λανθασμένη;
- A) Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση ώστε να εξαλειφθούν οι ανεπιθύμητες καινοτομικές θεωρίες.
 - B) Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει μεγιστοποίηση της προσδοκώμενης χρησιμότητας του ατόμου.
 - Γ) Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει αποτυχίες στις αγορές και η οικονομία καθοδηγείται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
 - Δ) Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει ότι δεν υπάρχουν αποτυχίες της αγοράς και η οικονομία καθοδηγείται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
- 8) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη σύμφωνα με τη Γενική Θεωρία του Keynes;
- A) Βραχυχρόνια αλλά και μακροπρόθεσμα τα οικονομικά δρώντα άτομα μέσα από ένα εύρος πιθανοτήτων διαμορφώνουν τις προσδοκίες τους.
 - B) Οι διακυμάνσεις των προσδοκιών, οι οποίες προκύπτουν από την ύπαρξη ενός αβέβαιου κόσμου επηρεάζουν το οικονομικό αποτέλεσμα μέσω της συνολικής ζήτησης και των προτιμήσεων για ρευστότητα.
 - Γ) Οι ανισορροπίες της οικονομίας προέρχονται από τις προσδοκίες οι οποίες επιδρούν στον καθορισμό της συνολικής ζήτησης και της προτίμησης της κοινωνίας να διακρατά ρευστά διαθέσιμα ως μέσο έναντι της αβεβαιότητας.
 - Δ) Ο Keynes προσπάθησε να αναλύσει την οικονομία από την πλευρά της ζήτησης, οι διακυμάνσεις της οποίας δημιουργούν τις οικονομικές κρίσεις.
- 9) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη; Τα Νέα Κλασικά (New Classical) Οικονομικά:
- A) Βασίζονται στο πλαίσιο της Νεοκλασικής προσέγγισης και των ορθολογικών προσδοκιών.
 - B) Η υπόθεση των ορθολογικών προσδοκιών είναι η βασική αρχή για την ισορροπία.
 - Γ) Οι προσδοκίες εντός της Νεοκλασικής θεώρησης διαμορφώνονται ως ασυνεπείς συμπεριφορά του παρελθόντος.
 - Δ) Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι ο καθορισμός της ανάλυσης της γενικής ισορροπίας και ιδιαίτερα ο καθορισμός των τιμών.
- 10) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη σύμφωνα με τη Γενική Θεωρία του Keynes;
- A) Βραχυχρόνια αλλά και μακροπρόθεσμα τα οικονομικά δρώντα άτομα μέσα από ένα εύρος πιθανοτήτων διαμορφώνουν τις προσδοκίες τους.
 - B) Οι διακυμάνσεις των προσδοκιών, οι οποίες προκύπτουν από την ύπαρξη ενός αβέβαιου κόσμου επηρεάζουν το οικονομικό αποτέλεσμα μέσω της συνολικής ζήτησης και των προτιμήσεων για ρευστότητα.
 - Γ) Οι ανισορροπίες της οικονομίας προέρχονται από τις προσδοκίες οι οποίες επιδρούν στον καθορισμό της συνολικής ζήτησης και της προτίμησης της κοινωνίας να διακρατά ρευστά διαθέσιμα ως μέσο έναντι της αβεβαιότητας.
 - Δ) Ο Keynes προσπάθησε να αναλύσει την οικονομία από την πλευρά της ζήτησης, οι διακυμάνσεις της οποίας δημιουργούν τις οικονομικές κρίσεις.

B Μέρος (5 μονάδες)

Απαντήστε σε μια από τις δύο ερωτήσεις.

- 1) Αναλύστε τον αντίκτυπο της τεχνολογικής αλλαγής και του διαρθρωτικού μετασχηματισμού στην οικονομική ανάπτυξη. Πώς μπορούν οι πολιτικές καινοτομίες και οι βιομηχανικές πολιτικές να στηρίξουν αυτές τις διαδικασίες;
- 2) Περιγράψατε τις κύριες υποθέσεις και τις βασικές θέσεις των Νέων Κλασικών οικονομικών. Ποια η κύρια διαφωνία του Lucas στην οικονομική σκέψη και τι μας λέει η «κριτική» του Lucas; Τι συνέπειες θεωρείτε ότι έχει για την άσκηση της οικονομικής πολιτικής;

9) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη; Τα Νέα Κλασικά (New Classical) Οικονομικά:

- A) Βασίζονται στο πλαίσιο της Νεοκλασικής προσέγγισης και των ορθολογικών προσδοκιών.
- B) Η υπόθεση των ορθολογικών προσδοκιών είναι η βασική αρχή για την ισορροπία.
- Γ) Οι προσδοκίες εντός της Νεοκλασικής θεώρησης διαμορφώνονται ως ασυνεπείς συμπεριφορά του παρελθόντος.
- Δ) Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι ο καθορισμός της ανάλυσης της γενικής ισορροπίας και ιδιαίτερα ο καθορισμός των τιμών.

10) Στα Μοντέλα Επικαλυπτόμενων Γενεών η επιλογή μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης δεν εξαρτάται από:

- A) Το κίνητρο του ατόμου για ακολουθιστική της κατανάλωσης και τη διάρκεια της ζωής του στην οποία έρχεται αντιμέτωπο με διαφορετικά επίπεδα εισοδήματος.
- B) Το ρυθμό προεξόφλησης του χρήματος, καθώς το άτομο έχει να επιλέξει μεταξύ τρεχουσών και μελλοντικών αξιών.
- Γ) Την ύπαρξη της αβεβαιότητας που δίνει κίνητρο στο άτομο για αποταμίευση.
- Δ) Δεν ισχύει κανένα από τα παραπάνω.

Β Μέρος (5 μονάδες)

Απαντήστε σε μια από τις δύο ερωτήσεις.

Θέμα 1: α) Αναλύστε τη συμβολή του Veblen (1899) και του Alchian (1950) στη μελέτη των οικονομικών αποτελεσμάτων. Πώς η προσέγγισή τους διαφοροποιείται από το κυρίαρχο νεοκλασικό υπόδειγμα της πλήρους ορθολογικότητας και ποια είναι τα σημεία σύγκλισης μεταξύ των δύο στοχαστών. β) Πώς η θεώρηση τους για τις «συνήθειες» (Veblen) και την «προσαρμοστική συμπεριφορά» (Alchian) βοηθά στην κατανόηση της εμμονής καταναλωτικών παρορμήσεων προτύπων σε μια σύγχρονη οικονομία; γ) Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των θεσμών, θεωρείτε ότι οι θεωρίες αυτές παραμένουν επίκαιρες για την ερμηνεία της υστέρησης της παραγωγικότητας σε χώρες με υψηλή αβεβαιότητα;

Θέμα 2: α) Περιγράψτε τη θεώρηση catching up του Gershenkron (1962). β) Συγκρίνετε τη θεώρηση του Gershenkron με τα «Στάδια Οικονομικής Ανάπτυξης» του Rostow (1959). γ) Με βάση το «Παράδοξο του Lucas», γιατί ορισμένες «υπαναπτυγμένες» χώρες αποτυγχάνουν να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματα που περιγράφει ο Gershenkron για να επιτύχουν ταχεία σύγκλιση;

- 7) Οι οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι αιτία που οδήγησε στην περίοδο της Μεγάλης Ομαλοποίησης αποτελεί:
- A) διαρθρωτικές αλλαγές στην παγκόσμια οικονομία.
 - B) καλή τύχη, καθώς σε αντίθεση με προηγούμενες περιόδους που υπήρχαν μεγάλοι πόλεμοι με επιπτώσεις.
 - Γ) καλή οικονομική πολιτική και ειδικότερα αποτελεσματική εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής από τις Κεντρικές Τράπεζες.
 - Δ) Όλα τα παραπάνω.
 - E) Κανένα από τα παραπάνω.
- 8) Σύμφωνα με την «Καμπύλη Παραγωγικότητας J», γιατί η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών μπορεί αρχικά να οδηγήσει σε μείωση της μετρούμενης παραγωγικότητας:
- A) Λόγω της περιόδου προσαρμογής, της καμπύλης μάθησης και των επενδύσεων σε άυλα περιουσιακά στοιχεία.
 - B) Επειδή οι νέες τεχνολογίες είναι πάντα λιγότερο αποδοτικές από τις παλαιότερες.
 - Γ) Λόγω της άμεσης αύξησης των μισθών σε όλους τους κλάδους της οικονομίας.
 - Δ) Επειδή οι καταναλωτές σταματούν να αγοράζουν προϊόντα κατά τη διάρκεια της μετάβασης.
- 9) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη; Τα Νέα Κλασικά (New Classical) Οικονομικά:
- A) Βασίζονται στο πλαίσιο της Νεοκλασικής προσέγγισης και των ορθολογικών προσδοκιών.
 - B) Η υπόθεση των ορθολογικών προσδοκιών είναι η βασική αρχή για την ισορροπία.
 - Γ) Οι προσδοκίες εντός της Νεοκλασικής θεώρησης διαμορφώνονται ως ασυνεπείς συμπεριφορά του παρελθόντος.
 - Δ) Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι ο καθορισμός της ανάλυσης της γενικής ισορροπίας και ιδιαίτερα ο καθορισμός των τιμών.
- 10) Στα Μοντέλα Επικαλυπτόμενων Γενεών η επιλογή μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης δεν εξαρτάται από:
- A) Το κίνητρο του ατόμου για ακολουθιστική της κατανάλωσης καά τη διάρκεια της ζωής του στην οποία έρχεται αντιμέτωπο με διαφορετικά επίπεδα εισοδήματος.
 - B) Το ρυθμό προεξόφλησης του χρήματος, καθώς το άτομο έχει να επιλέξει μεταξύ τρεχουσών και μελλοντικών αξιών.
 - Γ) Την ύπαρξη της αβεβαιότητας που δίνει κίνητρο στο άτομο για αποταμίευση.
 - Δ) Δεν ισχύει κανένα από τα παραπάνω.

B Μέρος (5 μονάδες)

Απαντήστε σε μια από τις δύο ερωτήσεις.

Θέμα 1: α) Αναλύστε τη συμβολή του Veblen (1899) και του Alchian (1950) στη μελέτη των οικονομικών αποτελεσμάτων. Πώς η προσέγγισή τους διαφοροποιείται από το κυρίαρχο νεοκλασικό υπόδειγμα της πλήρους ορθολογικότητας και ποια είναι τα σημεία σύγκλισης μεταξύ των δύο στοχαστών. β) Πώς η θεώρησή τους για τις «συνήθειες» (Veblen) και την «προσαρμοστική συμπεριφορά» (Alchian) βοηθά στην κατανόηση της εμμονής καταναλωτικών παρορμήσεων προτύπων σε μια σύγχρονη οικονομία; γ) Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των θεωριών, θεωρείτε ότι οι θεωρίες αυτές παραμένουν επίκαιρες για την ερμηνεία της υστέρησης της παραγωγικότητας σε χώρες με υψηλή αβεβαιότητα;

Θέμα 2: α) Περιγράψτε τη θεώρηση catching up του Gershenkron (1962). β) Συγκρίνετε τη θεώρηση του Gershenkron με τα «Στάδια Οικονομικής Ανάπτυξης» του Rostow (1959). γ) Με βάση το «Παράδοξο του Lucas», γιατί ορισμένες «υπαναπτυγμένες» χώρες αποτυγχάνουν να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματα που περιγράφει ο Gershenkron για να επιτύχουν ταχεία σύγκλιση;

- 4) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τα Νέα Κεϋνσιανά οικονομικά είναι λανθασμένη;
- A) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση στην ανάλυσή της.
 - B) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή προδίδει ότι τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις έχουν ορθολογικές προσδοκίες.
 - Γ) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι οι τιμές και οι μισθοί μεταβάλλονται ακαριαία.
 - Δ) Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι παρατηρούνται ανεργία και σωροί από ατέλειες-αποτυχίες.
- 5) Οι βασικές ιδέες του Schumpeterian παραδείγματος είναι τρεις;
- A) Η μακροχρόνια μεγέθυνση εξαρτάται από τις καινοτομίες.
 - B) Οι νέες καινοτομίες τείνουν να ενεργοποιούν προηγούμενες καινοτομίες, τεχνολογίες και δεξιότητες.
 - Γ) Οι καινοτομίες μπορούν να προέλθουν από επενδύσεις.
 - Δ) Σωστά όλα τα παραπάνω.
 - Ε) Σωστά το β και το γ.
 - ΣΤ) Σωστά το β και γ.
- 6) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;
- A) Ο Veblen θεωρεί τη διαδικασία της μεγέθυνσης και της ανάπτυξης διαδικασία πολιτισμικής μεγέθυνσης.
 - B) Σύμφωνα με τον Hayek (1935) οι σχετικές τιμές αλλάζουν λόγω της τεχνολογίας, της προτίμησης του χρόνου αλλά και λόγω της νομισματικής πολιτικής.
 - Γ) Ο Schumpeter ανέδειξε το ρόλο του επιχειρηματία, αντιλαμβανόμενος την οικονομική ανάπτυξη ως μια δυναμική διαδικασία.
 - Δ) Το Παράδειγμα του Walras δέχεται τις σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ των οικονομικά δρώντων και θεωρεί ότι ο μηχανισμός των τιμών ενσωματώνει τη διαθέσιμη πληροφορία.
- 7) Οι οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι αιτία που οδήγησε στην περίοδο της Μεγάλης Ομαλοποίησης αποτελεί:
- A) διαρθρωτικές αλλαγές στην παγκόσμια οικονομία.
 - B) καλή τύχη, καθώς σε αντίθεση με προηγούμενες περιόδους που υπήρχαν μεγάλοι πόλεμοι με επιπτώσεις.
 - Γ) καλή οικονομική πολιτική και ειδικότερα αποτελεσματική εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής από τις Κεντρικές Τράπεζες.
 - Δ) Όλα τα παραπάνω.
 - Ε) Κανένα από τα παραπάνω.
- 8) Σύμφωνα με την «Καμπύλη Παραγωγικότητας J», γιατί η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών μπορεί αρχικά να οδηγήσει σε μείωση της μετρούμενης παραγωγικότητας;
- A) Λόγω της περιόδου προσαρμογής, της καμπύλης μάθησης και των επενδύσεων σε άυλα περιουσιακά στοιχεία.
 - B) Επειδή οι νέες τεχνολογίες είναι πάντα λιγότερο αποδοτικές από τις παλαιότερες.
 - Γ) Λόγω της άμεσης αύξησης των μισθών σε όλους τους κλάδους της οικονομίας.
 - Δ) Επειδή οι καταναλωτές σταματούν να αγοράζουν προϊόντα κατά τη διάρκεια της μετάβασης.

- 4) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τα Νέα Κεϋνσιανά οικονομικά είναι λανθασμένη;
- Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση στην ανάλυσή της.
 - Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή προδίδει ότι τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις έχουν ορθολογικές προσδοκίες.
 - Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι οι τιμές και οι μισθοί μεταβάλλονται ακαριαία.
 - Η Νέα Κεϋνσιανή Σχολή υποθέτει ότι παρατηρούνται ανεργία και σοροί από ατέλειες-αποτυχίες.
- 5) Οι βασικές ιδέες του Schumpeterian παραδείγματος είναι τρεις:
- Η μακροχρόνια μεγέθυνση εξαρτάται από τις καινοτομίες.
 - Οι νέες καινοτομίες τείνουν να ενεργοποιούν προηγούμενες καινοτομίες, τεχνολογίες και δεξιότητες.
 - Οι καινοτομίες μπορούν να προέλθουν από επενδύσεις.
 - Σωστά όλα τα παραπάνω.
 - Σωστά το α και το γ.
 - ΣΤ) Σωστά το β και γ.
- 6) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;
- Ο Veblen θεωρεί τη διαδικασία της μεγέθυνσης και της ανάπτυξης διαδικασία πολιτισμικής μεγέθυνσης.
 - Σύμφωνα με τον Hayek (1935) οι σχετικές τιμές αλλάζουν λόγω της τεχνολογίας, της προτίμησης του χρόνου αλλά και λόγω της νομισματικής πολιτικής.
 - Ο Schumpeter ανέδειξε το ρόλο του επιχειρηματία, αντιλαμβανόμενος την οικονομική ανάπτυξη ως μια δυναμική διαδικασία.
 - Το Παράδειγμα του Walras δέχεται τις σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ των οικονομικά δρώντων και θεωρεί ότι ο μηχανισμός των τιμών ενσωματώνει τη διαθέσιμη πληροφορία.
- 7) Οι οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι αιτία που οδήγησε στην περίοδο της Μεγάλης Ομαλοποίησης αποτελεί:
- διαρθρωτικές αλλαγές στην παγκόσμια οικονομία.
 - καλή τύχη, καθώς σε αντίθεση με προηγούμενες περιόδους που υπήρχαν μεγάλοι πόλεμοι με επιπτώσεις.
 - καλή οικονομική πολιτική και ειδικότερα αποτελεσματική εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής από τις Κεντρικές Τράπεζες.
 - Όλα τα παραπάνω.
 - Κανένα από τα παραπάνω.
- 8) Σύμφωνα με την «Καμπύλη Παραγωγικότητας J», γιατί η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών μπορεί αρχικά να οδηγήσει σε μείωση της μετρούμενης παραγωγικότητας;
- Λόγω της περιόδου προσαρμογής, της καμπύλης μάθησης και των επενδύσεων σε άυλα περιουσιακά στοιχεία.
 - Επειδή οι νέες τεχνολογίες είναι πάντα λιγότερο αποδοτικές από τις παλαιότερες.
 - Λόγω της άμεσης αύξησης των μισθών σε όλους τους κλάδους της οικονομίας.
 - Επειδή οι καταναλωτές σταματούν να αγοράζουν προϊόντα κατά τη διάρκεια της μετάβασης.
- 9) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη; Τα Νέα Κλασικά (New Classical) Οικονομικά:
- Βασίζονται στο πλαίσιο της Νεοκλασικής προσέγγισης και των ορθολογικών προσδοκιών.
 - Η υπόθεση των ορθολογικών προσδοκιών είναι η βασική αρχή για την ισορροπία.
 - Οι προσδοκίες εντός της Νεοκλασικής θεώρησης διαμορφώνονται ως ασυνεπείς συμπεριφορά του παρελθόντος.
 - Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι ο καθορισμός της ανάλυσης της γενικής ισορροπίας και ιδιαίτερα ο καθορισμός των τιμών.
- 10) Στα Μοντέλα Επικαλυπτόμενων Γενεών η επιλογή μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης δεν εξαρτάται από:
- Το κίνητρο του ατόμου για ακολουθιστική της κατανάλωσης και τη διάρκεια της ζωής του στην οποία έρχεται αντιμέτωπο με διαφορετικά επίπεδα εισοδήματος.
 - Το ρυθμό προεξόφλησης του χρήματος, καθώς το άτομο έχει να επιλέξει μεταξύ τρεχουσών και μελλοντικών αξιών.
 - Την ύπαρξη της αβεβαιότητας που δίνει κίνητρο στο άτομο για αποταμίευση.
 - Δεν ισχύει κανένα από τα παραπάνω.

Β Μέρος (5 μονάδες)

Απαντήστε σε μια από τις δύο ερωτήσεις.

Θέμα 1: α) Αναλύστε τη συμβολή του Veblen (1899) και του Alchian (1950) στη μελέτη των οικονομικών αποτελεσμάτων. Πώς η προσέγγισή τους διαφοροποιείται από το κυρίαρχο νεοκλασικό υπόδειγμα της πλήρους ορθολογικότητας και ποια είναι τα σημεία σύγκλισης μεταξύ των δύο στοχαστών. β) Πώς η θεώρησή τους για τις «συνήθειες» (Veblen) και την «προσαρμοστική συμπεριφορά» (Alchian) βοηθά στην κατανόηση της εμμονής καταναλωτικών παρορμήσεων προτύπων σε μια σύγχρονη οικονομία; γ) Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των θεσμών, θεωρείτε ότι οι θεωρίες αυτές παραμένουν επίκαιρες για την ερμηνεία της υστέρησης της παραγωγικότητας σε χώρες με υψηλή αβεβαιότητα;

Θέμα 2: α) Περιγράψτε τη θεώρηση catching up του Gershenkron (1962). β) Συγκρίνετε τη θεώρηση του Gershenkron με τα «Στάδια Οικονομικής Ανάπτυξης» του Rostow (1959). γ) Με βάση το «Παράδοξο του Lucas», γιατί ορισμένες «υπαναπτυγμένες» χώρες αποτυγχάνουν να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματα που περιγράφει ο Gershenkron για να επιτύχουν ταχεία σύγκλιση;

- 4) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σε σχέση με τη θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων είναι λανθασμένη;
- Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση ώστε να εξαλειφθούν οι ανεπιθύμητες καινοτομίες θεωρίες.
 - Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει μεγιστοποίηση της προσδοκώμενης χρησιμότητας του ατόμου.
 - Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει αποτυχίες στις αγορές και η οικονομία καθοδηγείται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
 - Η θεωρία των Πραγματικών Οικονομικών Κύκλων υποθέτει ότι δεν υπάρχουν αποτυχίες της αγοράς και η οικονομία καθοδηγείται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
- 5) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη αναφορικά με τα Δυναμικά Μοντέλα Γενικής Ισορροπίας;
- Βασική υπόθεση αποτελεί το ότι ο κάθε οικονομικά δρών κάνει τις επιλογές του με άριστο τρόπο.
 - Ο όρος «δυναμικά» αναφέρεται στη δυνατότητά τους να περιλαμβάνουν τυχαία σοκ που επιδρούν στην οικονομία, όπως είναι μια τεχνολογική αλλαγή.
 - Βασική υπόθεση αποτελεί το ότι ο κάθε οικονομικά δρών έχει επαρκή πληροφόρηση για τις τιμές και για τις αντίστοιχες επιλογές των υπόλοιπων δρώντων στην οικονομία για το παρόν αλλά και για το μέλλον.
 - Το γεγονός ότι βασίζονται σε μακροοικονομικά θεμέλια τους δίνει τη δυνατότητα να ενσωματώσουν στην ανάλυσή τους τις προτιμήσεις των οικονομικά δρώντων.
- 6) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;
- Το κίνητρο του ατόμου για ομαλοποίηση της κατανάλωσης και αποταμίευσης δεν εξαρτάται από: με διαφορετικά επίπεδα εισοδήματος.
 - Το ρυθμό προεξόφλησης του χρήματος, καθώς το άτομο έχει να επιλέξει μεταξύ τρεχουσών και μελλοντικών αξιών.
 - Την ύπαρξη της αβεβαιότητας που δίνει κίνητρο στο άτομο για αποταμίευση.
 - Δεν ισχύει κανένα από τα παραπάνω.
- 7) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη σύμφωνα με τη Γενική Θεωρία του Keynes;
- Βραχυχρόνια αλλά και μακροπρόθεσμα τα οικονομικά δρώντα άτομα μέσα από ένα εύρος πιθανοτήτων διαμορφώνουν τις προσδοκίες τους.
 - Οι διακυμάνσεις των προσδοκιών, οι οποίες προκύπτουν από την ύπαρξη ενός αβέβαιου κόσμου επηρεάζουν το οικονομικό αποτέλεσμα μέσω της συνολικής ζήτησης και των προτιμήσεων για ρευστότητα.
 - Οι ανισορροπίες της οικονομίας προέρχονται από τις προσδοκίες οι οποίες επιδρούν στον καθορισμό της συνολικής ζήτησης και της προτίμησης της κοινωνίας να διακρατά ρευστά διαθέσιμα ως μέσο έναντι της αβεβαιότητας.
 - Ο Keynes προσπάθησε να αναλύσει την οικονομία από την πλευρά της ζήτησης, οι διακυμάνσεις της οποίας δημιουργούν τις οικονομικές κρίσεις.
- 8) Σύμφωνα με την «Καμπύλη Παραγωγικότητας J», γιατί η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών μπορεί αρχικά να οδηγήσει σε μείωση της μετρούμενης παραγωγικότητας;
- Λόγω της περιόδου προσαρμογής, της καμπύλης μάθησης και των επενδύσεων σε άυλα περιουσιακά στοιχεία.
 - Επειδή οι νέες τεχνολογίες είναι πάντα λιγότερο αποδοτικές από τις παλαιότερες.
 - Λόγω της άμεσης αύξησης των μισθών σε όλους τους κλάδους της οικονομίας.
 - Επειδή οι καταναλωτές σταματούν να αγοράζουν προϊόντα κατά τη διάρκεια της μετάβασης.
- 9) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη; Τα Νέα Κλασικά (New Classical) Οικονομικά:
- Βασίζονται στο πλαίσιο της Νεοκλασικής προσέγγισης και των ορθολογικών προσδοκιών.
 - Η υπόθεση των ορθολογικών προσδοκιών είναι η βασική αρχή για την ισορροπία.
 - Οι προσδοκίες εντός της Νεοκλασικής θεώρησης διαμορφώνονται ως ασυνεπείς συμπεριφορά του παρελθόντος.
 - Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι ο καθορισμός της ανάλυσης της γενικής ισορροπίας και ιδιαίτερα ο καθορισμός των τιμών.
- 10) Στα Μοντέλα Επικαλυπτόμενων Γενεών η επιλογή μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης δεν εξαρτάται από:
- Το κίνητρο του ατόμου για ακολουθιστική της κατανάλωσης και τη διάρκεια της ζωής του στην οποία έρχεται αντιμέτωπο με διαφορετικά επίπεδα εισοδήματος.
 - Το ρυθμό προεξόφλησης του χρήματος, καθώς το άτομο έχει να επιλέξει μεταξύ τρεχουσών και μελλοντικών αξιών.
 - Την ύπαρξη της αβεβαιότητας που δίνει κίνητρο στο άτομο για αποταμίευση.
 - Δεν ισχύει κανένα από τα παραπάνω.

Β Μέρος (5 μονάδες)

Απαντήστε σε μια από τις δύο ερωτήσεις.

- Αναλύστε τον αντίκτυπο της τεχνολογικής αλλαγής και του διαρθρωτικού μετασχηματισμού στην οικονομική ανάπτυξη. Πώς μπορούν οι πολιτικές καινοτομίες και οι βιομηχανικές πολιτικές να στηρίξουν αυτές τις διαδικασίες;
- Ποια η άποψή σας περί ισόρροπης (Nurkse 1953) και μη ισόρροπης ανάπτυξης (Hirschman 1958); Θα διαφοροποιούσατε την απάντησή σας σε περίοδο οικονομικής ύφεσης σε σχέση με μια περίοδο ισχυρής οικονομικής ευημερίας;

Εξέταση Εα' ύλης της Υλης

Χρόνος εξέτασης: 3 ώρες (180 λεπτά). Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής. Τα θέματα βαθμολογούνται ισομερώς.

Υποχρεωτικά Θέματα (5 μονάδες)

α) Με ποιους τρόπους η καινοτομία και η εκπαίδευση συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας σε μια σύγχρονη οικονομία; β) Ποιοι είναι οι βασικοί παράγοντες που οδηγούν σε συνέργειες και τεχνολογικό κεφάλαιο; γ) Ποιοι είναι οι βασικοί AK, Pro Romer, von Lucas και το Solow υπόδειγμα και με ποια βασικά χαρακτηριστικά προσεγγίζουν την οικονομική ανάπτυξη; δ) Από τα παραπάνω υποδείγματα, ποιο θεωρείτε ότι και εξηγεί καλύτερα την γρήγορη και την ανομοιόμορφη ανάπτυξη μεταξύ χωρών, ποιο έχει χαρακτηριστεί από πρόσφατα τεχνολογικά πρόοδο και ποιο συνδυάζει αποτελεσματικά την γνώση και την καινοτομία; Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

Θέμα Επιλογής 1 (5 μονάδες)

α) Ποια είναι η διαφορά μεταξύ οικονομικής μεγέθυνσης και οικονομικής ανάπτυξης και γιατί είναι σημαντικό να γίνεται αυτή η διάκριση στο πλαίσιο της οικονομικής πολιτικής; β) Ποια την ευρύτερη κατανόηση της ανθρώπινης προσωπικότητας και των αναγκών, γιατί η μέτρηση της ευημερίας εξακολουθεί να περιορίζεται στο ΑΕΠ; Πώς συνδέεται αυτό με το Παράδοξο του Easterlin; γ) Ποιος είναι ο ρόλος της ανθρώπινης δράσης, των κινήτρων και των ατομικών σκοπών στη διαμόρφωση της ευημερίας; Πώς σχετίζεται αυτή η μικροοικονομική διάσταση με τη μακροοικονομική αποτίμηση της ανάπτυξης;

Θέμα Επιλογής 2 (5 μονάδες)

α) Τι είναι το παράδοξο του Lucas (Lucas Paradox) και ποιες θεωρητικές ή εμπειρικές εξηγήσεις έχουν προταθεί για αυτό; β) Από τα πέντε στάδια του Μοντέλου Ανάπτυξης και Επενδύσεων του Dunning (1981, 1986), ποιο θεωρείτε ότι σχετίζεται περισσότερο με το παράδοξο του Lucas, και με ποιον τρόπο; γ) Πώς συνδέεται το αντικείμενο στάδιο με τη Θεωρία του Δακτυλίου του Kenen (1979); Ποιες κοινές υποθέσεις ή ερμηνευτικές προσεγγίσεις εντοπίζετε; δ) Πώς αιτιολογεί ο ίδιος ο Lucas την αντίφαση που παρατηρείται στο συγκεκριμένο στάδιο, και ποιος είναι ο ρόλος του ανθρώπινου κεφαλαίου και της θεσμικής επάρκειας στη διατήρηση αυτής της αντίφασης;

Θέματα 2ης Προόδου

A Μέρος (5 μονάδες)

Σημειώστε στην κόλλα των απαντήσεων τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα της απάντησης που επιλέγετε.

1) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;

- A) Ο Veblen θεωρεί τη διαδικασία της μεγέθυνσης και της ανάπτυξης «διαδικασία πολιτισμικής μεγέθυνσης».
- B) Σύμφωνα με τον Hayek (1935) οι σχετικές τιμές αλλάζουν λόγω της τεχνολογίας, της προτίμησης του χρόνου αλλά και λόγω της νομισματικής πολιτικής.
- Γ) Ο Schumpeter ανέδειξε το ρόλο του επιχειρηματία, αντιλαμβανόμενος την οικονομική ανάπτυξη ως μια δυναμική διαδικασία.
- Δ) Το Παράδειγμα του Walras δέχεται τις σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ των οικονομικά δρώντων και θεωρεί ότι ο μηχανισμός των τιμών ενσωματώνει τη διαθέσιμη πληροφορία.

2) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένη;

- A) Το ποσοστό αποταμίευσης δίνεται εξωγενώς στο υπόδειγμα του Solow.
- B) Κατά τον Romer το ανθρώπινο κεφάλαιο μπορεί να έχει και άλλη μια επίδραση εντελώς ξεχωριστή από εκείνη της ενδογενούς μεγέθυνσης: μπορούμε να έχουμε και εξωτερικότητες στο ανθρώπινο κεφάλαιο.
- Γ) Στο υπόδειγμα των Ramsey-Cass-Koopmans, ο χρονικός ορίζοντας είναι άπειρος και η μεγιστοποίηση της χρησιμότητας γίνεται για όλη την (άπειρη) ζωή του νοικοκυριού.

3) Ποια από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τα Νέα Κευνσιανά οικονομικά είναι λανθασμένη;

- A) Η Νέα Κευνσιανή Σχολή χρησιμοποιεί μικροθεμελίωση στην ανάλυσή της.
- B) Η Νέα Κευνσιανή Σχολή προδίδει ότι τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις έχουν ορθολογικές προσδοκίες.
- Γ) Η Νέα Κευνσιανή Σχολή υποθέτει ότι οι τιμές και οι μισθοί μεταβάλλονται ελεύθερα.
- Δ) Η Νέα Κευνσιανή Σχολή υποθέτει ότι παρατηρούνται ατελείς αγορές και σειρά από ατέλειες-αποτυχίες.

B Μέρος (5 μονάδες)

Απαντήστε σε μια από τις δύο ερωτήσεις.

- 1) Αναλύστε τον αντίκτυπο της τεχνολογικής αλλαγής και του διαρθρωτικού μετασχηματισμού στην οικονομική ανάπτυξη. Πώς μπορούν οι πολιτικές καινοτομίες και οι βιομηχανικές πολιτικές να στηρίξουν αυτές τις διαδικασίες;
- 2) Ποια η άποψή σας περί ισόρροπης (Nurkse 1953) και μη ισόρροπης ανάπτυξης (Hirschman 1958); Θα διαφοροποιούσατε την απάντησή σας σε περίοδο οικονομικής ύφεσης σε σχέση με μια περίοδο ισχυρής οικονομικής ευημερίας;